

Пратасеня Павел Данілавіч

Вёска Пагост-2, вуліца Садовая, дом 60. Тут некалі жыў франтавік, удзельнік абароны Масквы - Пратасеня Павел Данілавіч.

На вайсковую службу Павел Данілавіч пайшоў у 1938 годзе. Вайна напаткала яго ў лагерах непадалёка ад граніцы з Усходняй Прусіяй. Бамбёжка, кравапралітныя баі, горыч адступлення - усё было, усё давялося зведаць, але духам байцы не падалі.

Павел Данілавіч у лістападзе 1941 года быў пад Мажайскам, дзе праходзіў галоўны рубаж абароны Масквы ад нямецка – фашысцкіх захопнікаў.

Снегам усё завалена, мароз ціснуў, але горача было пад Мажайскам, Немец асатанела пёр на нашы пазіцыі. Асабліва жорстка атакавалі гітлераўцы з 15 лістапада. 402-гі артылерыйскі полк 12-й артдывізіі прыбыў пад Мажайск з Гарохаўскіх лагераў, што пад горадам Горкім. Выгрузіліся з поўным саставам боекамплектаў. І адразу на перадавыя рубяжы.

Немец насядаў. На многіх участках фронту цаной вялікіх страт пацясніў нашу абарону. Адчуваючы блізкасць сталіцы, гітлераўцы не лічыліся ні з чым, рваліся ўперад.

Перад боем палкоўнік Мяркулаў гаварыў артылерыстам:

-У нас адзін вораг - фашысты. У нас адна мэта – біць іх бязлітасна і адстаяць Маскву. Памром, а не адступім!

І біліся так, што небу было горача. У палку былі 203-міліметровыя гаўбіцы. Яны грамілі скопішчы танкаў і пяхоты, білі па складах боепрыпасаў і гаручага, даставалі па штабах. 76 міліметровыя гарматы ставілі на прамую наводку і знішчалі танкі. Цаной наймаверных намаганняў удалося спыніць гітлераўцаў. 4-5 снежня гераічная абарона Масквы закончылася, наступленне вермахта было сарвана.

Першы этап бітвы выйграны, гаварылі палітрукі і камандзіры. Цяпер прадстаіць выканаць другі этап бітвы: перайсці ў контрнаступленне і адагнаць немцаў ад Масквы.

Што рыхтуецца наступленне, было бачна кожнаму байцу палка. Полк у поўным саставе мог ісці на месяц у рэйд у тыл праціўніка. Хапала гаручага, боепрыпасаў, прадуктаў. Усе гэта было дастаўлена ў кароткі тэрмін. Полк быў перададзены ў рэзерв Стаўкі Вярхоўнага Камандвання.

Раніцою 5 лістапада тысячы гармат і мінаметаў абрушылі шквал агню на нямецкія ўмацаванні. Разгарнулася наступленне на шырокім фронце ад Калініна да Ельца. Супраціўленне нямецкіх сіл было зламана. Ворага адкінулі ад Масквы на асобных участках фронту на 250 кіламетраў.

У час наступлення полк Паўла Данілавіча перакідвалі на розныя ўчасткі фронту, бывала па 2-3 разы ў суткі. Дзе цяжэй, туды артылерыю.

Так многа давялося перажыць і выцярпець франтавіку, вынесці на сваіх плячах жорсткую з усіх войнаў. Разам са сваім палком, Павел Данілавіч удзельнічаў у баях на Курскай дузе ў раёне вёсак Сучоўкі, Грынёўкі і стаўшай легендарнай Прохараўкі.

Дэмабілізаваўшыся, прыехаў дамоў з г. Досаў, што на Эльбе, сустракаўся там з амерыканскімі салдатамі. Пасля вайны доўгі час працаваў у саўгасе “Свабода”.

Яфрэйтар Пратасеня Павел Данілавіч за праяўленую мужнасць у барацьбе з ворагам узнагароджан ордэнам Чырвонай Зоркі, медалямі: “За адвагу”, “За абарону Масквы”, “За вызваленне Варшавы”, “За ўзяцце Берліна”.

